

Informace z jednání Komoditní rady pro mák při AK ČR ze dne 5. prosince 2025

11.12.2024 - | Akademie věd České republiky

Důležitým bodem jednání bylo zhodnocení aktuální situace v komoditě máku v České republice, dále i v jiných pěstitelských zemích. Informaci prezentoval Ing. Václav Lohr, který přítomné seznámil s posledními zveřejněnými statistikami dovozů a vývozů máku za měsíc září 2024. Konstatoval, že oproti měsícům květen až červenec došlo k výraznému, až trojnásobnému navýšení vývozu máku z České republiky, konkrétně v září to bylo téměř 2 800 tun. Způsobeno je to tím, že před sklizní máku byly sklady zcela prázdné, tradiční odběratelé máku byli téměř bez zásob, které tak těmito nákupy doplnili. Největším odběratelem máku bylo v měsíci září Polsko, Rakousko a Německo. Naopak dovozy do České republiky byly minimální a v září dosáhly úrovně jen těsně nad 100 tun. Z 99 % se jedná o import ze Slovenské republiky a tento mák má dobré potravinářské kvality. Účastníci jednání se shodli na tom, že trh s mákem funguje, ceny reagují na nabídku a poptávku a velmi dobře plní funkci informační, regulační i stimulační, a to směrem k zákazníkům i k výrobcům. Zazněla i informace o bílém máku, kde se v minulosti u největšího odběratele (Indie) situace nezměnila a není pro naše pěstitele příznivá.

Co se sklizně 2024 týká, budou definitivní data ČSÚ zveřejněna jako obvykle až v polovině února 2025 a očekává se, že proti prognóze z 30. září 2024 dojde k menší korekci u hektarového výnosu. Celkovou bilanci to ale ovlivní jen minimálně, takže bude platit, že proti velmi slabému roku 2023 došlo k nárůstu osevní plochy o cca 40 % a podobné zvýšení lze očekávat v celkově sklizeném množství makového semene.

Rozsáhlá rozprava se vedla v rámci problematiky přípravků na ochranu rostlin, kde se nejenom pěstitelé máku kvůli neustálému zpřísnování podmínek použití nebo zakazování jednotlivých účinných látek dostávají do téměř neřešitelných problémů. S povděkem byla proto přijata informace, že se podařilo opětovně prosadit použití POR Buteo Start (účinná látka flupyradifurone) pro moření a výsev máku. Povolení přípravku bylo provedeno v souladu s článkem 53 Nařízení ES č. 1107/2009 (mimořádný stav v ochraně rostlin). Spolek i držitel povolení, společnost Bayer, budou usilovat o registraci tohoto mořidla cestou standardní registrace. Podíl na tomto úspěchu má i MZe a ÚKZUZ a patří jim za to dík. Dále byly v roce 2022 a 2023 testovány fungicidy Infinito (účinná látka fluopicolide a propamocarb-hydrochloride) a fungicid s účinnou látkou fluoxapiprolin. Závěrečná zpráva C2174 (rok 2022) je už okomentovaná Bayerem a zpráva C3056 (rok 2023) je připravená k zaslání pro komentáře. I zde jsou členové komoditní rady mírně optimističtí.

Poněkud se zkomplikovala situace kolem používání chráněného zeměpisného označení „Český modrý mák“, kde je nezbytné aktualizovat specifikaci produktu. Konkrétně nyní např. nelze ochrannou známku použít pro ozimé odrůdy máku, protože stávající parametry stanovují termín setí, který je stanovený pouze pro jarní odrůdy. Přitom realita je taková, že v posledních letech se z agrotechnických důvodů rozšířily plochy ozimých máků na úkor jarních odrůd. Kvůli měnícím se klimatickým podmínkám a změnám v technologii pěstování bude také potřeba aktualizovat některé výživové hodnoty nebo definici maximálního přípustného obsahu opiových alkaloidů. Bohužel taková změna specifikace má striktně stanovené procedurální kroky s konečným schválením Evropskou komisí. Vzhledem k tomu, že drtivá většina naší produkce nachází uplatnění na zahraničních trzích, je pro naše pěstitele používání ochranné známky Český modrý mák velmi důležité. Postupně totiž sílí konkurence v podobě slovenských a maďarských pěstitelů, od kterých se takto chceme jednoznačně

odlišit.

Příští jednání komoditní rady se bude konat v Praze v sídle AK ČR dne 20. března 2025.

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-mak-pri-ak-cr-ze-dne-5-prosince-2025>